

[Ivar Nørgaard.]

ministeren er — at det statistiske materiale, vi har i øjeblikket, er utilstrækkeligt, og at det vil være meget gavnligt også for bedømmelsen af hele det samlede kapitalmarked, at vi snarest får tilvejebragt grundlaget for en bedre statistik på dette område.

Økonomiministeren (Nyboe Andersen): Jeg kan da kun bekræfte, at bemærkningen om delbetænkninger netop blev indsat for at fremme arbejdet så meget som muligt, at man altså f. eks. vedrørende pantebrevs-markedet kunne få oplysninger frem så hurtigt som muligt og ikke behøvede at vente på en samlet betænkning, men kunne udnytte disse oplysninger i lovgivningsarbejdet, så snart der måtte være brug for det.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagenes overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Efter de faldne udtalelser foreslår jeg, at lovforslagene henvises til et udvalg på 17 medlemmer. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af ligningsloven [af Ømann m. fl.].

(Lovforslaget (nr. 64) findes i tillæg A. sp. 1457, fremsættelsen i tidenden sp. 1293).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Finansministeren (Poul Møller): Det lovforslag, som vi her skal til at behandle, svarer nøje til det forslag om ændring af ligningsloven, som socialistisk folkeparti fremsatte i sidste folketingssamling. Lovforslaget går for det første ud på, at vi i løbet af en 10-årig periode skal nå frem til, at det er uden betydning for opgørelsen af den skattepligtige indkomst, om skatteyderen har haft underskud eller overskud af sin egen bolig i et en- eller tofamilieshus eller i en

ejerlejlighed. I det første af de 10 år skal skatteyderen medregne $\frac{9}{10}$ af over- eller underskuddet ved indkomstopgørelsen, i det næste $\frac{8}{10}$ og således videre, indtil vi altså i 1981 kommer ned på 0. For det andet går lovforslaget ud på, at renter af gæld, som skatteyderen stifter efter den 1. januar 1972, kun kan fradrages i det omfang, det drejer sig om lån, som skatteyderen har optaget til brug i sin erhvervsvirksomhed.

I fjor gik det jo sådan, at ingen her i salen, bortset naturligvis fra socialistisk folkeparti selv, kunne anbefale lovforslaget. Jeg skal i det store og hele tillade mig at henvise til, hvad jeg sagde i fjor herom — det står i Folketingstidende for 1969-70, sp. 901-902. Hovedsagen er, at lovforslaget, hvis det blev gennemført, ville medføre ubyrde praktiske vanskeligheder, fordi det forudsætter en sondring mellem private og erhvervs-mæssige renteudgifter. Vanskeligheden ved at skelne mellem disse to slags renteudgifter vil medføre, at ordningen rammer lønmodtagere og pensionister i langt højere grad end de selvstændige erhvervsdrivende. Jeg har nok bemærket, at man her ved genfrem-sættelsen har tilføjet i lovforslagets punkt 2, at renteudgiften uomtvisteligt skal være erhvervsmæssig. Det må dog vist være klart, at man ikke løser dette vanskelige afgrænsningsproblem ved blot at skrive i en lovparagraf, at det skal være uomtvisteligt.

Skønt jeg altså ikke kan anbefale lovforslaget til vedtagelse, er jeg naturligvis, såfremt det ønskes, parat til at bidrage til en nærmere belysning af de rejste problemer i et udvalg, for jeg forstår og erkender problemets betydning. For inflationsbekæmpelsen er det naturligvis vigtigt, at man ikke uden videre kan se bort fra renteudgifter, fordi de er fradragsberettigede. Jeg kan i den forbindelse oplyse, at jeg for nogen tid siden har anmodet skattedepartementet om at udarbejde en udførlig redegørelse om fradragsretten for renteudgifter. Denne redegørelse, der bl. a. omfatter oplysninger om retsstillingen i andre lande, vil naturligvis, når den er færdig, kunne stilles til rådighed for udvalget.

I den skriftlige fremsættelse kom ordføreren for forslagsstillerne ind på en rapport af 1970 fra OECD. Jeg skal i den anledning oplyse, at rapportens omtale af renteforholdene i Danmark har karakter af en redegø-

[Finansministeren.]

relse for forskellige forhold, der medfører, at en stor del af efterspørgslen efter obligationslån her i landet er forholdsvist uelastisk over for ændringer i rentefoden. Rapporten fremhæver her særlig tre ting. For det første de særlige skibskreditter til en effektiv rente på ca. 6 pct., for det andet rentesikringsordningen på boligområdet, der medfører, at mellem en fjerdedel og en tredjedel af alt byggeri her i landet i de senere år er finansieret til en rente på omkring 6½ pct., og endelig for det tredje det forhold, at renteudgifter kan fradrages ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst. Derimod står der ikke noget i rapporten om, at det tilrådes Danmark at gennemføre skattelovændringer af den art, socialistisk folkeparti her stiller forslag om. OECD har for den sags skyld heller ikke anbefalet andre lande med lignende renteproblemer at gå den vej. Det eneste råd, der gives Danmark i rapporten, er en almindelig holdt udtalelse om, at en politik, der sigter imod lavere og mere fleksible rentesubsidier og imod en lavere rente, kan synes hensigtsmæssig.

Jeg vil gerne her gøre den tilføjelse, at jeg tror, at de ejere af en- og tofamiliehuse, der her er tale om, siden lovforslaget første gang blev fremsat i oktober i fjor, på flere måder har mærket højere huslejeudgifter. Jeg tænker her f. eks. på de nye bestemmelser om lejeværdifastsættelsen, der blev gennemført i sidste folketingsssamling, og jeg tænker på virkningerne af den 14. almindelige vurdering, som er meget mærkbare, og som har ført til betydelige forhøjelser i de kommunale grundskyldsbetalinger rundt omkring i praktisk taget alle kommuner. Det forekommer mig på denne baggrund, at de eventuelle fordele for nogle parcelhusejere ved retten til at fradrage renter nok nogenlunde er opvejet på nuværende tidspunkt, og jeg mener derfor ikke, at vi skal blive ved med at jage dette problem om, hvordan vi på en eller anden måde kan få forhøjet parcelhusejernes udgifter til bolig.

Grünbaum: Jeg mener ligesom finansministeren, at efter at vi i forbindelse med realkreditforliget har foretaget visse ændringer af parcelhusbeskatningen, burde dette spørgsmål ikke stadig væk tages op. Vi har da en vis sympati for selve den tankegang,

der ligger bagved, nemlig at renter af gæld til forbrug i og for sig burde være skattepligtige, ganske uvedkommende. Skattemæssigt burde det være en privat sag, om man ved køb af et eller andet brugte sine egne penge, købte på afbetaling, eller optog lån. Men som det er nu, er det de øvrige skatteydere, der skal betale for det skattetilskud, kan man vel sige, som de får, der køber på afbetaling eller ved hjælp af lån, og det er klart urimeligt; man kan vel også sige, at det i nogen grad er med til at fremme inflationen.

Men når det er sagt, må jeg sige, at vores sympati for det lovforslag, der nu på ny er fremsat af SF, kan ligge på et meget lille sted, eller for at sige det mere direkte, vi kan ikke medvirke til dette lovforslags gennemførelse. Jeg kunne vel i og for sig henvisse til, hvad jeg sagde herom sidste år, da vi behandlede præcis det samme forslag. Jeg vil alligevel gerne gentage, at vi anser dette lovforslag for at være helt urimeligt over for lønmodtagerne. Jeg vil sige det endnu skarpere: det er i virkeligheden et lønmodtagerfjendtligt lovforslag, der her er fremsat af SF, og man kunne spørge, om det er den nye socialistiske linje fra SF, vi her ser. Mig forekommer det i hvert fald, at den snarere er kapitalistisk, hvis den skal have nogen betegnelse overhovedet.

Jeg nævnte sidste år og vil gerne nævne det igen, at den, der har egen virksomhed, som ikke er lønmodtager, i de allerfleste tilfælde kan dække sig ind over virksomheden; dér kan man optage lån, og så kan renterne trækkes fra, og så er det hele i orden. Men endnu værre forekommer det vel nok, at den kapitalstærke, den, der har penge, kan købe dette parcelhus kontant, og så vil SF's forslag simpelt hen betyde — vi kan tage et hus med en værdi på 300.000 kr. — at denne velstående, velstillede skatteyder i virkeligheden skattefrit vil kunne erhverve renterne af disse 300.000 kr. ved at bo i huset. Det er imidlertid samme værdi, som hvis han havde anbragt pengene et andet sted. Men hvad med lønmodtageren? Han har jo ikke 300.000 kr. til at købe huset kontant for. Han må finansiere købet af dette hus på normal vis med en udbetaling af en eller anden størrelse, 20.000-30.000 kr., og han skal altså så efter SF's forslag i fuldt omfang selv bære renteudgifterne, han kan

[Grünbaum.]

ikke få nogen hjælp. Hans stilling vil blive en betydelig forringet stilling i forhold til nu. Og det er jo ikke kun lønmodtagere, der vil blive ramt af det. Den lille selvstændige, som ikke har den rigtige adgang til kredit, og som ikke har råd til at købe dette parcelhus kontant, bliver ramt på samme måde. Derfor kan vi ikke medvirke til dette lovforslags gennemførelse.

Men ligesom sidste gang vil jeg gerne pege på nogle muligheder for dog at gøre den gældende ordning mere rimelig og efter min mening også mere retfærdig.

For det første mener jeg, vi må bort fra, at skattefradraget, altså skattegevinsten, bliver større, jo større den pågældende skatteydets indtægt er. Jeg nævnte et eksempel sidste år med to parcelhusejere boende i nøjagtig ens huse, men med vidt forskellige indtægter. Den ene havde her en væsentlig større skattefordel end den anden, simpelt hen fordi han havde en højere indtægt og dermed en større skatteprocent. En sådan skatteordning tror jeg nok de fleste mennesker vil opfatte som helt klart urimelig. Det skattefradrag eller den skattefordel, man kan få, bør i hvert fald være ens for de to parcelhusejere, hvad enten de tjener 30.000 kr. eller 130.000 kr. Det er et generelt problem. Det har ikke direkte noget at gøre med spørgsmålet parcelhuse, det gælder også i en række andre tilfælde. Jeg har rejst dette spørgsmål mange gange, og jeg vil henstille til finansministeren, at vi får en mulighed for at tage hele dette fradragsproblem op, så vi kan få gjort op med de urimeligheder, vi har i vores skattelovgivning på dette område. Jeg ved ikke, om vi kan tage dette op i pensionsudvalget under behandlingen af den gamle renteforsikringslov, hvor vi jo har nogle af problemerne, men ellers vil jeg mene, at vi burde tage det op i skatteudvalget, som i forvejen behandler ligningsloven.

Et andet problem er, at adskillige parcelhusejere, der er folkepensionister, nok kan føle det noget byrdefuldt, at der skal svares skat af et eventuelt overskud på deres husregnskab, et overskud, som de har opnået efter at have siddet og afbetalt mange år på dette hus og nedbragt gælden til et meget lille beløb. Jeg ved, at mange af disse folkepensionister føler det som en byrde, og her vil jeg spørge: hvordan ser finansministeren

på en ordning, hvorefter f. eks. 1.000 kr. af dette overskud blev skattefri i sådanne tilfælde? Mit parti vil i hvert fald henstille til finansministeren at tage dette spørgsmål op til en ret hurtig behandling. Vi kan jo nå at få et ændringsforslag fra finansministeren med i det lovforslag, der i forvejen er til behandling i ligningslovsudvalget.

Hvad angår den anden del af SF's lovforslag, forslaget om, at renter af anden privat gæld, som er stiftet efter 1. januar 1972, ikke skal kunne fradrages, kan jeg heller ikke se, at dette forslag kan gennemføres uden på tilsvarende måde at ramme lønmodtagerne. Det er lønmodtagerne, der bliver sorteper også i dette tilfælde, og vi kan derfor ikke medvirke til dette forslags gennemførelse.

Haustrup Clemmensen: Da dette lovforslag stort set er sammenfaldende med det lovforslag, socialistisk folkeparti var fremme med i sidste samling, vil jeg gerne på mit partis vegne henvise til de bemærkninger, jeg dengang havde lejlighed til at gøre.

Det fremgår allerede af finansministerens og af den socialdemokratiske ordførers bemærkninger, at sondringen mellem lønmodtagere og ikke-lønmodtagere her får en meget ejendommelig virkning. Vi er fra vor side slet ikke overbevist om, at det på sagligt forsvarlig måde skulle være muligt over for erhvervsdrivende at sondre mellem den gæld, der er betinget af deres forretningsmæssige aktiviteter, og den, der ikke er det, og jeg går ud fra, at alle må være enige om, at vi ikke kan stille borgerne så ulige, at vi i et vist omfang tillader forretningsdrivende at fradrage gæld, der mere eller mindre har karakter af privat begrundet gæld, og ikke tillader noget tilsvarende for lønmodtagere. Det kan ikke nytte, at man måske ud fra de i og for sig pæneste motiver fremsætter forslag, der rent praktisk ikke kan administreres på rimelig og forsvarlig måde af ligningsmyndighederne, og vi er derfor allerede af den grund modstandere af det pågældende lovforslag.

Det er også karakteristisk, at der ikke fra socialistisk folkepartis side er forslag fremme om f. eks. at gøre mindre renteindtægter skattefri. Der kunne dog dér være tanker, man kunne komme ind på, men der er altså ikke noget ønske i så henseende,

[Haustrup Clemmensen.]

kun ønske om at begrænse retten til at fradrage renteudgifter.

Som den socialdemokratiske ordfører også var inde på, er der ikke tvivl om, at der først og fremmest for en række ældre medborgere, der igennem en lang årrække har sparet op ved at nedbringe gælden i deres hus, nu opstår det problem, når de skal tage så og så stort et beløb til indtægt — og det er et stigende beløb — at de får overskud på deres faste ejendom, og det forekommer utvivlsomt urimeligt. Vi er derfor fra det konservative folkepartis side overordentlig interesseret i at se på dette spørgsmål i udvalget for at forsøge at finde en ordning. Den socialdemokratiske ordfører skitserede nogle tanker om en ordning, der kan bringe disse urimeligheder til ophør. Men jeg beklager altså at måtte sige, at vi ikke finder det af socialistisk folkeparti fremsatte lovforslag egnet til gennemførelse.

Jens Foged: Så længe renteindtægter skal medregnes som skattepligtig indtægt, finder jeg det også rimeligt, at renteudgifter må fradrages. Det er sådan den enkle terminologi omkring disse ting. Dette lovforslag tilsligter at afskaffe fradrag for renter af privat gæld, og jeg finder, at det specielt vil ramme de unge og dem, der skal nyetablere sig. De er for øvrigt i en helt anden situation, end de har været tidligere. Før vi fik kildeskat, havde disse unge i år, hvori de kunne tjene deres første års indkomst, hvorefter de begyndte at betale skat. De kunne dengang bruge pengene til investering i virksomhed eller i bohave, mens de nu skal betale skat pr. straks. Det vil også ramme lønmodtagerne, som vil have eget hus; også det er der gjort opmærksom på. Det kan næsten kun blive gentagelser, da der tilsyneladende er almindelig bred enighed i folketinget om, hvordan man ser på disse ting.

Lønmodtagerne har jo ikke noget, de kan investere i, og derfor heller ingen renter, der kan trækkes fra som driftsudgift. Det kan man på hele erhvervslivets område, mens lønmodtagerne er specielt stillet.

Unge, der har studiegæld, hvad med dem? Må de ikke trække renterne af studiegælden fra? Det er igen vendt mod de unge, det er vendt mod lønmodtagerne. Det er faktisk utroligt, at der fra socialistisk folkeparti

skal komme et forslag, der i den grad er vendt mod de mindrebedemlede, som dette forslag er.

Jeg ved da godt, at man opsætter en hel masse skræmmebilleder; nu har man købt lystyacht, nu har man købt bil, og dér må man trække renterne af gælden fra. I den forbindelse vil jeg sige, at der er da masser af ikke-erhvervsdrivende, af lønmodtagere, der har brug for en bil for at få lønnen ind, de har langt til arbejdsplads, og hvad ved jeg. Det er da ikke så utroligt, hvis disse folk skal forsøge at etablere sig, og mulighederne for at have pengene på forhånd har kun de velhavende og ikke de mindrebedemlede. Derfor rammer man de mindrebedemlede.

For øvrigt er mange af disse ting, der købes af mindrebedemlede på afdrag, så store, at de ikke har råd til dem pr. straks. De må derfor give afkald på andre ting, som måske er helt anderledes, skal vi sige, dårlige forbrugsgoder. Jeg tænker på, at det dog er bedre, at man køber møbler eller andre værdifulde ting til hjemmet, end at pengene går til spiritus og tobak og mange andre ting. Jeg tror, det ville være en dårlig idé at gennemføre denne lov.

Finansministeren sagde, der var et undersøgelsesarbejde i gang, og vi er naturligvis villige til at se på de resultater, der kommer ud af dette. Mere stokkonservative — undskyld, jeg bruger ordet — er vi da ikke, end at vi finder, at vi må se på disse resultater, og vi har altså indtryk af, at det er uhyre vanskeligt at administrere det, der her er foreslået.

Vi kan altså ikke medvirke til dette lovforslags gennemførelse, men vil se på tingene efter sådanne foretagne undersøgelser.

Jeg kan næsten ikke tilbageholde den bemærkning til det ærede medlem hr. Grünbaum, at sjældent har jeg været så enig med det ærede medlem som i dag, og hvis man i pressen, når de forskellige ting eventuelt bliver omtalt, vil kunne læse, at denne tale var holdt af såvel hr. Grünbaum som hr. Jens Foged, så er jeg tilfreds med det.

Helge von Rosen: Forslagsstillernes lovforslag vedrører et centralt problem, og man må derfor for så vidt være tilfreds med, at de holder gryden i kog.

Jeg må henvise til mine bemærkninger af

[Helge von Rosen.]

4. november f. å. her i salen, hvor jeg bl. a. spurgte hr. Ømann, hvad der var i vejen med statsskattelovens almindelige princip med en summarisk beregnet lejeindtægt for udlejningsværdien af eget parcelhus som indtægt og med udgifterne som fradrag. Jeg prøvede selv at hjælpe ham på glæde med svaret ved at pege på, at den del af renten, som er erstatning for inflation, dvs. som i virkeligheden er opsparing, kan fradrages som en udgift — bortset fra kurstab. Det er jo dette forhold, som sammen med den lavt ansatte indtægt, der følger af boligforligets begunstigelse af den gamle boligmasse, gør, at ikke det almindelige princip, men derimod efterkrigstidens ordning er uretfærdig og er samfundsøkonomisk uholdbar. Den store uretfærdighed foreligger jo mellem parcelhusejere og lejere i den gamle boligmasse på den ene side og lejere i den nye boligmasse på den anden side. Samtidig fører skattefordelen ved parcelhuse, den lave leje, til den skævhed, som hr. Grünbaum for lidt siden nævnte, imellem høje og lave indtægter, men hr. Grünbaums opfattelse af, at det er selve parcelhusskatteprincippet, som giver skævheden — sådan opfattede jeg ham i hvert fald — er efter min mening forkert, det er alene fordelene ved den lave leje og fordelene ved fradrag af inflationspræmiens andel af renten, som giver skævheden. Vi havde jo heller ikke al den utilfredshed, men tværtimod stilhed om hele problemet i trediverne, da det fungerede efter de almindelige principper.

Over for hr. Ømanns retfærdighedsbetragtninger må jeg gentage et konkret eksempel på, hvordan en kapitalist vil bære sig ad, hvis hr. Ømanns lovforslag bliver lov. Jeg tager det samme eksempel som hr. Grünbaum før, men skærer det ud i pap. Kapitalisten sælger for 300.000 kr. obligationer og finansierer dermed et parcelhuskøb. Med en rente på 10 pct. og en marginalskat på henvend $\frac{2}{3}$ eller $66\frac{2}{3}$ pct. falder hans skat på den måde med ca. $\frac{2}{3}$ af de 30.000, og det vil sige med 20.000 kr., som han nu

ikke skal betale indkomstskat af, da han ikke har renteindtægt af obligationerne, som han har solgt og puttet provenuet af i ejendommen. Hans boligudgift bliver derfor disse 20.000 kr. lavere, end det er for den, der må låne sig frem. Eksemplet viser tillige, at hr. Ømanns bemærkninger om hans eget forslag som værende neutralt over for valget af boligform er helt ved siden af.

Hr. Ømann støtter sig til en OECD-rapport om rentepolitikens ineffektivitet på grund af fradragsretten for renter af både privat og af erhvervsmæssig karakter. Efter hr. Ømanns referat at dømme siger rapporten os blot det ganske banale, at enhver fradragsret for renteudgifter, uanset om det er til privat eller forretningsgæld, naturligvis begrænser rentepolitikens virkning. Man kunne jo tilføje det også helt banale, at jo højere marginalsatten er, jo mindre er virkningen af rentepolitikken.

Hvad der derimod kunne være værd at fremhæve som noget, der er mindre påagt end dette helt banale, det er, at den reelle rentebyrde af to grunde er lavere end den nominelle. Den nominelle rentebyrde må reduceres for det første med prisstigningen, inflationsprocenten, og for det andet med marginalskatteprocenten for at komme ned på den reelle rente. Jeg har et yndlingseksempel til illustration: optager en mand f. eks. et lån på 100.000 kr. til 10 pct. p. a. under en inflation på 5 pct. om året, og er hans marginalskat 50 pct., så bliver hans nominelle årlige rentebyrde, altså 10.000 kr., reduceret for det første med de 5.000 kr., som hovedstolen, gælden, reelt går ned med på grund af inflationen, og for det andet med 50 pct., altså andre 5.000 kr. i skattefradrag af de 10.000 kr., som den nominelle rente er, en halvdel, som han oven i købet sparer med det samme under kildeskattesystemet, mens han først fik sin besparelse ved fradragsretten under det tidligere system halvandet år efter. Det er altså en kombination af inflation og marginalskat efter fradrag af hele renten indbefattet inflationspræmien, det er denne kombination, som i virkeligheden er

[Helge von Rosen.]

Des Pudels Kern, hvad rentepolitikken ineffektivitet angår, og det er måske ikke så påagtet i almindelighed, som det burde være. På udlånersiden er forholdet jo tilsvarende: inflation og skat afsvækker også dér rentepolitikken effektivitet.

Imidlertid har vi jo heldigvis de ikke-fragsberettigede kurstab og modsvarende skattefri kursgevinster, som modificerer det drastiske billede, jeg lige gav, i hvert fald for så vidt angår personer og almindelige selskaber. For stat og kommuner og forsikringsselskaber og sparekasser og banker osv., som hver har deres skatteforhold, får vi noget, der ligner et fikserbillede, hvad angår dette problem.

Havde hr. Ømann nu i sine rentebeskatningsreformer sigtet mod det centrale problem, havde han f. eks. foreslået inkorporering af kurstab og kursgevinst i det skattemæssige rentebegreb og derefter foreslået en reduktion efter prisstigningsindeks, så ville han have gjort et positivt indtryk på mig, det havde været logisk. Som det er, er hans forslag ikke alverden bevendt.

Hr. Ømann har selv i sine forpinte bemærkninger om, hvor einfach sondringen mellem privat og erhvervsgæld i praksis er, leveret et afslørende billede, en afslørende finale til de meget seriøse indvendinger, ordførerne kom med allerede for et år siden, derfor nok om det.

Jeg kan dog ikke lade være at gøre hr. Ømann opmærksom på, at der især i udlandet, men også med spor herhjemme er en seriøs diskussion om en nydannelse, hvorefter der omkring enhver form for erhvervsvirksomhed skulle lægges et skattemæssigt gærde, ligesom vi nu har det omkring et aktieselskab, hvor man jo ikke uden videre kan tage penge ind og ud, uden at det har sine skattemæssige konsekvenser. Hvad der er inden for dette skattemæssige gærde, som altså også omfatter enkeltmandsfirmaer, ansvarlige osv., hvad der er indenfor, det er erhverv, og hvad der er udenfor, er privat. Det er et system, der dels kan give skattemæssig neutralitet imellem aktieselskabsformen og andre virksomhedsformer — det er en anden historie — dels mulighed for nuancering af beskatningen, f. eks. af renter, mellem den private sektor og den erhvervs-

mæssige sektor for den enkelte person, således som det er tanken i hr. Ømanns lovforslag.

Det radikale venstre er som altid parat til at diskutere et så vigtigt problem, men vi kan ikke give tilsagn om en velvillig behandling af hr. Ømanns idé, sådan som den er udformet.

Sigsgaard: Det sker jo tit, at forslag, der fremsættes af oppositionspartier her i folketinget, får en noget mindre grundig behandling, end man kunne ønske sig, og at problemerne omkring dem ikke bliver ganske klarlagt. I så fald kan det jo selvfølgelig være rimeligt, at de fremsættes igen, at sagen holdes varm. Men jeg må jo nok sige, at det lovforslag, som SF her fremsætter, fik en ganske grundig behandling sidste år. Det blev gennemgået på en helt anden grundig måde, end det normalt sker ved lignende forslag. Der blev givet taleksempler, som der også er givet i dag, der blev fra alle sider fremlagt dokumentation for, tør jeg næsten sige, at lovforslaget i sine virkninger ville være usocialt, sådan som der også er fremlagt dokumentation for det i dag. Der var ikke en eneste, der kunne tilslutte sig tanken i lovforslaget.

Når det nu så stærkt blev påpeget, hvilke uheldige sociale virkninger gennemførelse af lovforslaget ville få, og når der altså ikke var tilslutning fra bare en eneste side, og når lovforslaget altså blev grundigt diskuteret, så begriber jeg ærlig talt ikke hensigten med at bruge tingets tid på det samme lovforslag en gang mere.

Må jeg dernæst i anledning af finansministerens bemærkninger sige, at en del af dem kan jeg være enig i. Men når finansministeren slutter med at sige, at efter hans opfattelse havde realkreditforliget og den sidste ejendomsvurdering fjernet eller i hvert fald væsentligt reduceret parcelhusfordelene — sådan forstod jeg ham — og på den baggrund ville han gerne, at man nu foreløbig lod være med at diskutere det problem mere her i folketinget, så kan jeg ikke være enig med ham. Jeg skal ikke kommentere ejendomsvurderingens virkninger, men fremhæve, at det jo i hvert fald stadig væk er sådan ganske uanset vurderingens virkninger, at jo højere indkomst en familie, en boligtager, der er parcelhusejer, har, jo større statstil-

[Sigsgaard.]

skud får den, og jo dyrere et hus den bor i, jo mere betaler staten til det. Altså den omvendte tendens i forhold til det, som ellers gør sig gældende på skatteområdet f. eks., hvor der jo er en ret udbredt enighed om, at jo større indkomst en skatteyder har, jo større skal skatten også være. Der er det altså på parcelhusområdet sådan, at jo større indkomst en skatteyder har, jo større tilskud giver staten vedkommende til hans parcelhus. Det problem står altså tilbage ganske uanset vurderingernes resultat, og det bør der gøres noget ved.

SFs lovforslag går i øvrigt ud på, at der efter en eventuel vedtagelse af forslaget kun skal kunne trækkes renter fra lån til erhvervsvirksomhed. Jeg synes, at hr. Jens Fogeds bemærkning om studielånene i den forbindelse var ganske rigtig. Der skal efter lovforslaget ikke længere kunne trækkes renter fra for studielån, og jeg kan tilføje her: heller ikke f. eks. renter af lån til hjælp til flytning. Sådanne lån kan i lige så høj grad som lån til erhvervsvirksomhed være nødvendige af hensyn til låntagerens erhverv. Jeg ville egentlig gerne høre en kommentar til det fra SFs side, om forslagsstillerne ikke mener det. Det blev fremført også sidste år, da vi behandlede sagen her, så det kan altså ikke bare være forbigået forslagsstillernes opmærksomhed.

I VS mener vi, at formuers renteindtægter skal beskattes ens, ganske uanset om formuerne er anbragt i f. eks. obligationer, i banken eller i parcelhuse. For parcelhuse fremkommer renteudbyttet jo som huslejenedsættelse i form af sparede renteudgifter. Den lejer, der har for 200.000 kr. obligationer, betaler jo skat af udbyttet, i almindelighed da, men den parcelhusejer, der også har 200.000 kr., men har dem stående i sit eget hus, hvorved han sparer renteudgifter til lån; han skal selvfølgelig beskattes af denne besparelse, og det forstod jeg at hr. Helge von Rosen bl. a. var fuldstændig enig i, og det samme fremgik af det eksempel, han nævnte om obligationsejeren, der solgte sine obligationer for at anbringe pengene i et hus. Denne beskatning sker jo i dag ved beregning af en lejeværdi, men da lejeværdien fastsættes for lavt, bliver husejeren alligevel delvis begunstiget i forhold til obligationsejeren, i hvert fald den husejer, der har

købt sit hus for temmelig længe siden, da reglerne stadig væk havde en vis rimelighed i deres virkning. VS mener derfor, at lejeværdien gradvis skal sættes op til markedsrenten.

SF argumenterer med, at nogle ejere får overskud på deres huse og kan blive tvunget til at gå fra dem, hvis de ikke bliver fri for at betale skat af det overskud. For det første er det sært, at et socialistisk parti vil fritage formueejere for at betale skat af formuens afkast, og ejendomsoverskud er jo formueafkast. For det andet behøver folk aldeles ikke at gå fra deres huse, for når der fremkommer overskud, så er det jo, fordi gælden i huset er meget lille, og så kan der jo f. eks. optages nye lån, men dertil kommer, at kommunen eller staten for pensionister og dermed ligestillede kunne udsætte beskatningen af husenes overskud indtil ejerskifte mod; at kommunen til gengæld fik et skadesløsbrev i huset, på samme måde som vi allerede har en ordning for ejendoms-skatternes vedkommende. Jeg henstiller, at man overvejer at fremsætte et sådant forslag. Det minder i øvrigt lidt i tendensen om det, hr. Grünbaum foreslog for et øjeblik siden om en 1.000 kr.-grænse, tror jeg, for overskud.

Nu skal et lovforslag jo vurderes ud fra, hvem det gavner, og hvem der betaler regningen, og SFs lovforslag gavner, som det allerede fra mange sider har været nævnt, de erhvervsdrivende, der kan blive ved med at trække renter af gæld i eget hus fra på selvangivelsen ved at kalde det erhvervs-gæld; de, der altså har mulighed for at mingelere lidt med tingene. I anden række beskytter det i det hele taget dem, der anbringer deres formue i eget hus, altså dem, der anbringer deres formue på en ganske bestemt måde i forhold til folk, der anbringer deres formue på anden måde. De skal fortsat slippe for at betale skat af formuens indirekte afkast. Resten af befolkningen, og det vil altså sige lejerne, betaler regningen — og dér skal man være opmærksom på, at lejerne i forvejen er sorteper.

Nu er der flere fornuftige løsninger på det problem; de blev fremført, sidste gang vi behandlede forslaget. Vedrørende en af de løsninger, jeg foreslog, skal jeg henvise til Folketingstidende for 1969-70, sp. 912 ff. Denne løsning er hverken blevet undersøgt

[Sigsgaard.]

eller kommenteret. Hvis man nu skal have udvalgsbehandling af forslaget her, synes jeg, det kunne være ganske rimeligt, at man så på andre løsninger. Eftersom alle er enige om, at den løsning, SF her foreslår, er aldeles uantagelig, kunne man kigge lidt på de ting, der er fremsat fra anden side. Hr. Grünbaum har været fremme med forslag, og hr. Helge von Rosen antydede også visse ting.

SFs forslag beskytter privat eje af bolig ved stadig at knytte særlige fordele til det. Justitsministeren taler bestandig om at udvide og popularisere den private ejendomsret, og SFs forslag er, så vidt jeg kan se, helt i hans ånd, selv om den konservative ordfører måske ikke så gerne vil indrømme det.

Efter min mening er der, skal jeg slutte med at sige, tre ting, der hindrer en ændring af beskattningen af parcelhusene. For det første boligforliget, hvorved man har fastlåst lejeværdien til de 4 pct. For det andet det forhold, at folk tror, at de får skattefordelen, når de køber parcelhus. De er ikke helt klar over, at de i høj grad betaler for den. Hvis den blev afskaffet, ville husene falde i pris. Den tredje hindring for at få løsning af problemet er, at SF bliver ved med at gentage nogle forslag, der er så åbenbart urimelige, at det er meget nemt for regeringspartierne at forholde sig passive over for det egentlige problem i sagen.

Ordføreren for forslagsstillerne (Ømann): Det er af flere sagt, at da dette forslag sidst var til behandling, blev det påpeget, at der var afgørende hindringer for at gennemføre det, og at jeg burde have rettet mig efter denne påpegning og ikke være kommet med forslaget igen. Det har jeg ikke gjort, for påpegningen blev gjort med en skæv pegefinger. Jeg kan godt forstå irritationen over, at forslaget bliver genfremsat. Vi træder på en øm tå, netop som man i udvalget om ligningslovsforslaget står over for at skulle fastlåse parcelhussituationen for de næste 3 år. Jeg synes, det er aldeles uforsvarligt at fastlåse denne situation med alt, hvad der ligger i denne parcelhusproblematik.

Jeg har et par bemærkninger til de enkelte ordførere, som fremførte forskellige tekniske indvendinger. Hovedindvendingen er den, at der ikke kan sondres mellem ren-

ter af privat gæld og anden gæld. Det kan i ydertilfælde volde visse problemer, men efter min opfattelse ikke uoverstigelige, og dér, hvor det vil volde problemer, er der tale om ret få tilfælde.

Om det rent principielle vil jeg sige, at det er da mærkeligt, at hr. Helge von Rosen kan udtale sig positivt om en virksomhedsskat, som forudsætter, at der sættes et gærde omkring virksomheden og tilsvarende et gærde omkring den private sektor i den enkeltes økonomi, samtidig med at han siger, at det, jeg her foreslår, ikke er praktiserbart. Derved kommer man jo netop ind på denne sondring, så er man nødt til at foretage den. Kan det virkelig hævdes med nogen sandhed, at det skulle være revisionsmæssigt, regnskabsmæssigt umuligt at gøre op, hvilket driftsresultat en enkeltmands virksomhed i virkeligheden har? Jeg tror det næppe. Men en sådan opgørelse forudsætter, at man også gør op, hvilken renteudgift der har været forbundet med denne virksomhed, altså en sondring mellem private og erhvervsmæssige renter.

Der blev spurgt om virkningen for studielån. Jeg synes, det er en mærkelig måde at give subsidier til studier på at gøre renterne fradragsberettigede i en indkomst, som traditionelt er ret lav, og altså med den konsekvens, at jo højere indkomsten er, des mere studiestøtte skulle man have. Det må man kunne komme ud over ved at udvide studiestøtten tilsvarende.

Må jeg dernæst sige, at det ikke er noget argument, at de, som køber hus kontant, får en bedre indkomstmæssig stilling, fordi de ikke bliver beskattet af afkastet. Man kunne da beskatte det. Hvis man følger den tanke, vil jeg meget gerne være med til en formuebeskatning af disse goder, ligesom jeg meget gerne vil være med til at beskatte afkastet af lystkuttere, af privat indbo, malerier osv. Det har man ikke været inde på, her gør det ingenting, at der ikke er noget afkast. Men det er da lige så vigtig en affære, og det kunne man udmærket ordne.

Lovforslaget rækker noget videre, end ordførerne her har været inde på. Det berører hele den økonomiske situation, det berører renteproblematikken. Renten er en omkostning. Jeg ved godt, at regeringen udelukkende ønsker at tale om, at lønnen er den omkostning, man skal have opmærk-

[Ømann.]

somheden rettet imod. Men ingen har undersøgt, hvor stor en andel af omkostningerne f. eks. ved vores eksportproduktion renten efterhånden udgør. Vi kan ane, at der ikke er tale om småbeløb efterhånden.

Det er rigtigt, at en nominal rente på 12-14 pct. bliver til en 5-7 pct., alt efter trækprocentens størrelse, og resten dækker som anført af hr. Helge von Rosen knap nok inflationen. Det vil sige, at vi faktisk kører med en rente lig nul, og det er det, man er inde på i OECD-rapporten. Vel foreslås der ikke noget — det gøres ikke i disse rapporter — men løsningen er ligetil: man siger, at man ikke mere kan styre via rentepolitik, fordi forholdene i Danmark er som skildret. Derfor er det ligetil, at hvis man vil ændre på det, må man forbyde fradragsret af i hvert fald private renter.

Med hensyn til parcelhusene er det sådan, at skulle der sættes en skattemæssig husleje, som var reel, skulle den, som hr. Sigsgaard var inde på, lægges op på det reelle renteniveau plus andre, løbende udgifter, og den ville vel havne omkring en 12 pct., med det nuværende renteniveau. Efter hensigterne skal den i løbet af de kommende 3 år kun kravle op til 4 pct. og vel at mærke ikke af 14. eller 15. alm. vurdering, men af 13. alm. vurdering. Forskellen mellem den reelle værdi på ca. 12 pct. og de 2-3 pct. af realværdierne er et statstilskud.

Jeg vil gerne have, at man hæfter sig lidt ved, hvilket omfang og hvilken karakter dette statstilskud egentlig har. Der nybygges 25.000-30.000 parcelhuse om året. Det tilskud pr. hus, der gives gennem skattefradraget, kan svinge, men der er vist ikke meget galt i at anslå, at det kontant udgør en 10.000-15.000 kr. om året. Det vil sige, at uden nogen som helst bevilling sker der en forøgelse af denne ret ejendommelige boligstøtte på en 300-400 mill. kr. om året — en forøgelse, for hvis man summerer op, er det klart at se, at der her er tale om en helt ukontrolleret og uvillet boligstøtte på milliardbeløb, som har den virkning, at jo højere den pågældendes indkomst er, jo rigere, jo mere velhavende han er, des mere boligstøtte får han. Det kalder jeg ikke nogen social indretning af boligstøtten, det er det modsatte. Men denne støtte gives altså, og

den gives først og fremmest til de nye og dyre huse.

For de ældre og nedbetalte ejendomme sker der noget andet. Her rammer selv de 4 pct. i lejeværdi, som jeg har sagt man vil kravle op på, de mennesker, der har betalt deres prioriteter ned, og som er nået op i årene. De får et overskud af ejendommen, og det forøger deres skattepligtige indkomst, måske med den virkning, at de passerer visse grænser for sociale ydelser, og så er det en følelig indkomstforøgelse. Denne virkning vil forstærkes, ikke bare for de gamle huse, som jeg her har talt om, men også for de yngre. Det følger af, at lånene efterhånden bliver kortere; efter en 10-15 års periode vil lånemassen være dalet så betydeligt i et parcelhus, at man går over fra underskud til overskud. Når finansministeren derfor beder mig om ikke at jage dette problem om at forøge udgifterne på parcelhusene mere, vil jeg sige: ja men denne ende af sagen bevirker, at problemet vil jage finansministeren — jeg ved ganske vist ikke hvor længe.

Der er ingen, der har været inde på, hvad dette fradrag betyder i retning af at øge inflationen i byggepriserne og jordpriserne. Der er heller ingen, der har været inde på, hvilken fordel en afskaffelse af det gule skema ville indebære. Det ville være et meget stort skridt i retning af at få en direkte og endelig skat for lønmodtagerne. Det ville forenkle denne overgang ganske betydeligt, for det er jo klart, at i mange, mange tilfælde er det det gule skema, der gør, at det foreløbige træk bliver usikkert. Det gamle system vil vedblive med at betyde belønning til gældsstiftelse og straf af den borger, der betaler sin gæld ned. Det gamle system har en sammenhæng med den almindelige inflation og den nedadgående tendens for opsparingen.

Jeg synes, det er rimeligt på baggrund af de bemærkninger, der her er gjort om forslaget, at summere op, hvilke virkninger dets gennemførelse ville have: det ville løse et omkostningsproblem ved at bremse renteinflationen. Det ville skabe skattemæssig ligestilling mellem ejere og lejere, skabe ligestilling mellem ejere med forskellig gældsætning, bremse inflationen i bygge- og jordpriser og i salgspriser for fast ejendom, bane

[Ømann.]

vejen for en afgørende forenkling af kildeskatten, og muliggøre at der igen her i landet kunne føres noget, der lignede rentepolitik.

Over for disse formål synes jeg ikke, man skal opstille regnskabsmæssige teknikaliteter, og det er da heller ikke sådanne betænkeligheder, boligforligspartierne nærer. Man er simpelt hen bange for at løse disse påtrængende problemer, fordi man frygter de politiske virkninger. Derfor skal alt være, som det var.

Finansministeren (Poul Møller): Hr. Grünbaum stillede mig et spørgsmål vedrørende skattefritagelse på 1.000 kr. for folkepensionister, der havde overskud ved opgørelsen af regnskabet for deres parcelhus.

Jeg vil gerne sige hertil, at folketingsudvalget har stillet mig nogle tilsvarende spørgsmål i sidste folketingssamling, og den 2. marts og den 19. marts i år har jeg besvaret disse spørgsmål.

Jeg tror, man skal være noget forsigtig med på alt for mange områder at lave aldersbestemte skatteregler. I fjor forhøjede vi personfradragene specielt for de ældre, fordi man ved indførelsen af kildeskatten havde fået nogle uheldige sammenfald af skatteregler og sociale folkepensionsregler. Det førte altså til specielle skatteregler for de ældre medborgere. Men hvis der skal betales skat efter evne, er det normalt vanskeligt at se, hvorfor man som 67-årig med samme indtægt, som man havde, da man var 65 år, pludselig skal have nogle skattemæssige fordele eller ulemper, bare fordi man er fyldt 67 år.

Jeg vil gerne henlede opmærksomheden på, at vi da ikke er helt fremmede for støtteordninger til de ældre på dette område. Det er nemlig således, at folkepensionister kan opnå henstand med betalingen af den kommunale grundskyld; henstanden kommer da til at hvile på ejendommen, idet den samles op som en prioritet til kommunen i ejendommen. Disse henstandsregler til fordel for ældre medborgere bruges meget lidt. Om det skyldes, at de ældre borgere i vid udstrækning ikke er bekendt med disse regler, eller om det skyldes — hvad måske er mere sandsynligt — at de af hensyn til arvingerne ikke ønsker at belaste ejendommen

med den prioritet, der ligger i at opnå grundskyldshenstand, ved jeg ikke. Men jeg synes på den anden side, at det forhold, at man kan få henstand med den kommunale grundskyld, i realiteten er en imødekommehed over for den grundtanke, der ligger bag hr. Grünbaums synspunkter. Det er der altså taget hensyn til, — jeg havde nær sagt: taget højde for i skattelovgivningen.

Jeg vil stille mig lidt tvivlende over for dette at bygge mere op på baggrund af aldersgrænser, eftersom vor skattelovgivning trods alt må være mere bestemt af indtægtsgrænser og formuegrænser, altså skatteevnegrænser, end af aldersgrænser.

Til hr. Ømann vil jeg gerne sige, at jeg er villig til — og det er vi for øvrigt allerede i gang med i skattedepartementet — at vurdere punkt 2 i forslaget, altså spørgsmålet om den mere principielle mulighed for at sondre imellem privat og erhvervmæssig gæld. Vi har netop givet udvalget i skattedepartementet det kommissorium, at undersøge mulighederne for at ændre reglerne for privat stiftet gæld. Men det er klart, som jeg selv og også hr. Grünbaum sagde, at med formuleringen af punkt 2 i det foreliggende forslag kan lønmodtagere, som ikke har nogen erhvervsvirksomhed, overhovedet ikke opnå ligestilling med erhvervsvirksomheder.

Jeg tror, det ville lette diskussionen meget, om man kunne nå frem til alene at debattere punkt 2, som jeg erkender rører ved et problem, som har afgørende betydning for inflationsbekæmpelsen. Hvis vi vedtog forslagsstillernes forslag på dette punkt, ville rentebelastningen blive mere følelig, rentetrykket ville blive kraftigere, og så har hr. Ømann måske det håb, at renten til gengæld ville falde, fordi lysten til at optage lån under sådanne vilkår ville blive mindre. Det er muligt, hr. Ømann har ret, jeg skal ikke gøre mig klog på det. Men jeg erkender, at det er et problem for hele vor økonomiske politik, at rentebelastningen lettes svært ved, at det er fradragsberettiget at stifte gæld og betale renter, mens der beskattes, hvis man sparer op og får renteindtægt. Derimod synes jeg, at spørgsmålet om parcelhusejerne er en helt anden problematik, og jeg tror derfor, man kunne få en bedre og mere fordomsfri drøftelse af disse problemer, hvis vi kunne løsrive disse spørgsmål

[Finansministeren.]

fra hinanden, så man sagde: for parcelhuse er der lejeværdiregler, på parcelhusene er der grundskyldsbelastning og den ene og den anden specielle belastning, som gør, at vi stort set må være færdige med det problem. Derimod kan almindelig økonomisk politik tilsige os, at vi må se på den problematik, der ligger i punkt 2.

Ordføreren for forslagsstillerne (Ømann):

Jeg takker naturligvis finansministeren for tilsagnet om at se på spørgsmålet om private renter isoleret. Men jeg må udtale, at jeg ikke rigtig kan se muligheden af at sondre imellem de to ting, og jeg må fastholde, at den væsentlige del af den private gældsstiftelse herhjemme foretages med pant i parcelhusene. Det drejer sig jo ikke bare om den prioritetsgæld, der optages, for at man kan opføre huset eller erhverve det. Det drejer sig også om de såkaldte tillægslån, som bruges til mangfoldige og private formål. Hvis man derfor vil til at kigge på punkt 2 alene, tror jeg næppe, jeg kan blive tilfreds, for så tager man ikke det hele med. Jeg tror da heller ikke, det er praktisk at sondre imellem privat gæld i huse og privat gæld i anden anledning.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Efter de faldne udtalelser foreslår jeg, at lovforslaget henvises til det udvalg, som tinget har nedsat angående forslag til lov om ændring af kildeskatteloven og forslag til lov om ændring af ligningsloven. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om ændring af lov om velfærdsforsanstaltninger for søfarende.

Valgt blev: *Henry Møller, Henning Andersen, Mads Eg Damgaard, Adam Møller, Jens Peter Jensen (Sorø amt), Kofoed, Henry*

Sørensen, Amtoft, Jørgen Andersen, Vallbak, Peter Nielsen, Normann Andersen, Jørgen Peder Hansen, Waldemar Laursen, Johan Nielsen, Bertel Pedersen og Vivike.

Formanden: Der er ikke mere på dagsordenen.

Det er meddelt mig, at *Krog Hansen* ønsker at udtræde af udvalget angående forslag til lov om udskrivning af skat til amtskommunen og forslag til lov om ændring af lov om beskatning til kommunerne af faste ejendomme. Til at indtræde i det nævnte udvalg i stedet for *Krog Hansen* har vedkommende gruppe udpeget *Gert Petersen*, som herefter er valgt.

Medlem af folketinget *Horn* har meddelt mig, at han ønsker til justitsministeren at stille følgende spørgsmål:

„Kan ministeren oplyse, om det er rigtigt, som man for nylig kunne læse i dagspressen, at den lempede paskontrol har medført, at staten påføres urimelige omkostninger ved returnering af fremmede statsborgere, som er indrejst i landet uden penge og rejsehjemmel til returrejsen?“
og

„Finder ministeren, at vor paskontrol er i overensstemmelse med den forpligtelse, der pålagdes Danmark ved Nordens overgang til ét pasområde?“

Medlem af folketinget *Grethe Philip* har meddelt mig, at hun ønsker til undervisningsministeren at stille følgende spørgsmål:

„Hvilke planer foreligger der om at støtte handicappede unge og deres hjem gennem udbygning af den kuratorordning, der gennem en årrække har været knyttet til folkeskolens specialundervisning?“

Spørgsmålene vil blive optaget på dagsordenen for tingets spørgetid onsdag den 9. december 1970.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 2. december, kl. 13 med følgende dagsorden:

1) *Spørgsmål til ministrene.*

2) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om folkepension. (Om alderstillæg).

[Formanden.]**3) Første behandling af:**

Forslag til lov om ændring af lov om invalidepension m. v. (Forhøjelse af arbejdsgiverbidraget til invalideforsikringsfonden).

4) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om børne- og ungdomsforsorg. (Ændrede tilskudsregler for daginstitutioner).

5) Første behandling af:

Forslag til lov om Lønmodtagernes Garantifond [af Erling Dinesen m. fl.].

6) Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:

Forslag til lov om udlån mod pant i fast ejendom [af Ivar Nørgaard m. fl.]
og

Forslag til lov om ændring af lov om tinglysning [af Ivar Nørgaard m. fl.].

Mødet hævet kl. 15.52.

---

32. møde.

Onsdag den 2. december kl. 13.

Formanden: I går, den 1. december, afgik medlem af folketinget Jørgen Jensen ved døden i en alder af kun 55 år.

Vi vidste, at Jørgen Jensen i den forløbne sommer havde været alvorligt syg, men vi havde for nylig haft den glæde at se ham genoptage sit arbejde her i tinget. Meddelelsen om hans pludselige død kom derfor uventet og måtte gøre det dybeste indtryk på os alle.

Jørgen Jensen var født i Korsør som søn af rangermester ved DSB Simon Andreas Jensen. Han blev student fra Sorø akademi

i 1933 og cand. polit. i 1944. Allerede fra sine unge år var han stærkt interesseret i politik, en interesse, som ikke mindst havde sin baggrund i den økonomiske depression og de politiske tilstande i Europa i trediverne. Valget af studium var i første række en følge af hans store interesse for samfundsforskning. Under sin studietid havde han forskelligt erhvervsarbejde. Han var således bl. a. i 3 år beskæftiget i direktoratet for vareforsyning.

Efter bestået eksamen har Jørgen Jensen bortset fra en kortere periode som sekretær i finansministeriet været knyttet til Industrirådet først som sekretær, senere som fuldmægtig og kontorchef og fra 1960 som underdirektør. Han var siden 1955 redaktør af Industrirådets officielle organ.

Fra 1960 var Jørgen Jensen medlem af folketinget, valgt i Holbæk amtskreds som repræsentant for det konservative folkeparti. På baggrund af sin uddannelse og sin store praktiske indsigt var det naturligt, at han her i tinget fortrinsvis beskæftigede sig med erhvervsøkonomiske, finanspolitiske og markedspolitiske problemer. Medlem af finansudvalget var han siden 1960. Også af Nordisk Råd og folketingets markedsudvalg var han et betydningsfuldt medlem. Han havde både evnen til at se de store linjer og en skarp sans for de betydningsfulde detaljer og konkrete kendsgerninger. Industriens betydning i samfundet lå ham naturligt stærkt på sinde, men han formåede at finde ligevægten mellem sit politiske arbejde og de opgaver, hans erhverv stillede ham over for. Han opfattede sig ikke som repræsentant for en enkelt erhvervsgruppe, men arbejdede ud fra en bred samfundsmæssig interesse. Hans erfaringer på udenrigshandelens område medførte deltagelse i flere internationale konferencer. Det nordiske samarbejde og de grønlandske forhold havde hans varme interesse.

Som medlem af tinget formåede han i